

Saksframlegg

Vår ref.: 23/10139 - 1	Dato: 04.05.2023	Saksbehandler: Svein Magne Storaas
Behandling av saken:		
Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	
	Formannskapet	

Områdesikring Savalen vannverk

Kortversjon av saken:

Tynset kommune har over tid vært kjent med at det er utfordring med sikringen av flere av vannverkene i kommunen. Det er bestilt og gjennomført en ekstern vurdering av områdesikringen og farekartlegging av Savalen vannverk. Konklusjonen er tydelig på at det er nødvendig med tiltak dersom samme vannkilde skal benyttes eller utvikles videre. I denne saken avklares det hvordan dette sakskomplekset håndteres.

Vedlegg:

Vurdering av ny vannforsyning Savalen vannverk

Saksopplysninger:

Etter gjentatt pålegg fra Mattilsynet i 2019 og nå i januar 2023 om sikringsarbeid og farekartlegging omkring vannkildene til Tynset Kommune, har kommunen bestilt eksterne vurderinger av situasjonen. Savalen vannverk ble vurdert til å være den mest utfordrende, både med tanke på mulighetene for tilfredsstillende sikring og de store svingningene i vannforbruk. Derfor ble dette vannverket valgt ut som første område der prosess ble igangsatt. Rapporten (som beskriver forslag til sikringssoner) fra arbeidet er vedlagt. Det er også foretatt en omfattende ROS-analyse som ikke er vedlagt saken.

I korte trekk er rapporten tydelig på utfordringene med sikringen av dages vannkilde. Det foreslås sikringstiltak som vil legge ytterligere begrensinger på bruk og utvikling av sentrale deler av *Savalen sentrum*. Kartleggingen danner grunnlag for forslag om nye beskyttelses-soner omkring brønnområdet til Savalen Vannverk med tilhørende bestemmelser. Sonene viser at det er et stort areal som har betydning for vannkvaliteten til brønnområdet. Det er stor differanse på begrensningene i de ulike sonene.

Før Savalen Vannverk var det en privat vannledning med forsyning fra Midtjønna ned til hotellet. Midtjønna gikk periodevis tom for vann på vinterstid og kvaliteten på vannet var ikke god. Det ble etablert prøvebrønner ved Finkjønna. Brønnplasseringa var ikke en ideell lokasjon med tanke på nærhet til aktivitetsområder og Fylkesveien. Det var den gang som nå ingen andre gode lett tilgjengelige vannkilder å ta av.

Savalen vannverk fikk sine første beskyttelsessoner i 1989 etter etablering av en brønn i løsmasser mellom Fv 2244 og Finkjtjønna. Disse bestemmelsene ble videreført i reguleringsplan R82a for Savalen sentrum i desember 2010. Beskyttelsestiltakene er hjemlet i drikkevannsforskriftens §12. Kommunens plikt til å ta drikkevannshensyn ved planarbeid og andre tillatelser ligger i § 26.

Fra den første brønnen ble etablert til de 5 brønnene som driftes i dag har det skjedd formidabel utvikling og utbygging i nord-området av Savalen. Det tas i dag ut mye mer vann enn da de første hydrogeologiske vurderingene ble gjort i 1989.

Det er registrert 330 hytter innenfor vannverkets forsyningsområde. I tillegg til dette forsyner vannverket Nissegata, camping, hotellet med badeanlegg, appartementsbygg og 9 boenheter for fastboende. Det er registrert ca 350 ubebygde ferdig fradelte hyttetomter som ennå ikke er tilknyttet vannverket. I 2018 ble de to siste av de 5 brønnene etablert for å holde vannkapasiteten oppe i høysesong omkring ferier, spesielt påskehøytiden.

Saksvurdering:

Savalen er Tynset kommunes reiselivsfyrtårn. Det er uheldig om utvikling begrenses betydelig av sikring av vannverk. Det er derfor et lite tilfredsstillende alternativ å bare gjennomføre foreslåtte sikringstiltak uten at alternativer er grundig vurdert. Når det i påpekes slike tydelige utfordringer, så er Tynset kommune nødt til å igangsette prosess med å vurdere alternativer.

Det er vanskelig å vurdere på nåværende tidspunkt hvor krevende en slik prosess er, og hvilke økonomiske konsekvenser en tilfredsstillende løsning har. I utgangspunktet skal slike tiltak belastes selvkostområdet, men det må (avhengig av løsning og kostnader) vurderes hvorvidt dette er mulig, eller om kommunen er nødt til å belaste noe merkostnad over ordinære investeringsmidler eller i kombinasjon med anleggsbidrag fra interessenter.

Det pågår et arbeid med kommunedelplan for Savalen. Den grunnleggende infrastrukturen er et viktig tema i en slik plan. De nå kjente utfordringene med vannsituasjonen på Savalen gjør at det er nødvendig med en ny vurdering i planarbeidet av hvilke konsekvenser dette har.

Kommunedirektøren foreslår at styringsgruppen for KDP Savalen setter seg inn i rapporten og vurderer sammen med administrasjonen hvordan dette håndteres.

Videre kan ikke Tynset kommune avvente eventuell ny vannløsning eller avklaringer i KDP Savalen før sikringstiltak iverksettes. Kommunen har som vannverkseier en plikt til å sikre eksisterende vannverk og sørge for kvalitet og tilgjengelighet for dagens tilknyttede abonnenter. Kommunedirektøren foreslår derfor at kommunestyret behandler en sak med midlertidige sikringstiltak og begrensninger.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø:

Fondsbehandling:

Råd og utvalg:

Kommunedirektørens innstilling:

Formannskapet vedtar at:

- kommunedirektøren igangsetter prosess med å utrede alternative vannkilder på Savalen. Det legges frem en sak for kommunestyret når utredning er sluttført.
- rapporten legges frem for styringsgruppen KDP Savalen, og styringsgruppen vurderer hvordan denne situasjonen påvirker fremdrift og utredningsbehov i kommunedelplanarbeidet
- kommunedirektøren legger frem en sak for kommunestyret med forslag til midlertidige sikringstiltak rundt eksisterende vannverk

